

ת"פ (ירושלים) 37558-06-23 - מדינת ישראל נ' דוד אהרון

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 37558-06-23 מדינת ישראל נ' אהרון ואח'

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
ע"י ב"כ עו"ד

נגד

הנאשמים
1. דוד אהרון
ע"י ב"כ עו"ד דותן דניאלי
2. יהודה פרידמן

גזר דין בעניינו של נאשם 1

רקע

1. נאשם 1 דוד אהרון (להלן: "**הנאשם**") הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

2. במסגרת הסדר הטיעון לא הייתה בין הצדדים הסכמה לעניין העונש, וכל צד נותר חופשי בטיעונו. הטיעונים לעונש נדחו לצורך קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם. עניינו של נאשם 2 נדחה לאור בקשת שירות המבחן להגיש בעניינו תסקיר מסכם, כך שדינו יגזר בנפרד.

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמים, שהם בעלי היכרות מוקדמת וחברים, הגיעו ביום 18.5.23 בשעה 22:00 לחניון הספקים בקניון רמות, בעת שהגיע המתלון עם רכבו למקום בדרכו לעבודתו במסעדת "בורגרס בר" בקניון (להלן: "**המסעדה**"). בעת שהמתלון יצא מרכבו והלך לכיוון הכניסה לקניון, קראו לו הנאשמים לגשת אליהם. נאשם 2 הלך לפתח מחסן המסעדה שהיה בחניון (להלן: "**המחסן**") וביקש מהמתלון לפתוח לו אותו. המתלון סירב, ונאשם 2 אמר לו כי הוא רוצה לדבר עמו במחסן, בעקבות חשדו של הנאשם כי המתלון התחיל עם בת זוגו. המתלון סירב וניסה ללכת לכיוון הכניסה לקניון, אולם הנאשם חסם את דרכו, דחף אותו מהכניסה בעוד נאשם 2 משך את המתלון בידו לכיוון המחסן. בהמשך, נאשם 2 חטף מידו את מכשיר הטלפון הנייד, נכנס עם הטלפון הנייד למבואת המחסן והניח אותו על משקוף הדלת. בעוד המתלון פנה לנאשם 2 וביקש ממנו להחזיר את המכשיר הנייד, החל הנאשם לדחוף את המתלון לתוך המחסן. בעקבות כך, הדף המתלון את הנאשם באגרוף לחזהו על מנת להרחיקו.

עמוד 1

או אז, הכה הנאשם באגרופו על פניו של המתלון בצד השמאלי. המתלון תפס את פניו הכאובות ונסוג אחורנית תוך שהוא שואל אותם "למה מכות". אז, התקרב אליו הנאשם והכה באגרופו לכיוון פניו של המתלון בצד שמאל, וניסה לתת למתלון אגרופ נוסף, אך המתלון הצליח לחמוק ממנו.

4. גם לאחר פציעתו וכשהוא מדמם, ניסה המתלון להרגיע את הרוחות ולהסביר לנאשמים כי מדובר בטעות. המתלון ניסה להתרחק מפתח המחסן, אך הנאשמים תפסו אותו וניסו למנוע ממנו ללכת. נאשם 2 תפס את המתלון בצווארו והחזיק בחולצתו עד שזו נקרעה. לאחר מכן, הנאשמים הלכו מהמקום בלי להגיש למתלון עזרה.

5. כתוצאה מהאגרופ שקיבל, נשברה לסתו של המתלון בשני מקומות - שבר פתוח בזווית הלסת התחתונה משמאל ושבר סמפזיס מימין, והוא עבר ניתוח להחזרה השברים וקיבועם עם פלטות טיטניום. המתלון היה מאושפז בבית חולים במשך חמישה ימים, ושוחרר כשאינו יכול לפתוח את פיו ולאכול מוצקים.

6. הנאשם במעשיו הנזכרים לעיל, חבל בחברו חבלה חמורה כשהיו נוכחים שניים שחברו יחד לביצוע המעשה על ידי אחד או אחדים מהם.

תסקיר שירות המבחן

7. מתסקיר שירות המבחן מיום 12.1.25 עולה, כי הנאשם בן 22, מתגורר אצל דודיו בירושלים, ומשרת במילואים ברציפות מאז סיים את שירותו הסדיר בצה"ל. ביחס לילדותו וקורות משפחתו, הנאשם תיאר שהוריו התגרשו בהיותו בן 16, כאשר אמו עזבה את הבית בהפתעה עם שני אחיו הקטנים בזמן שהוא שהה בפנימייה. לדבריו, כיום הוא אינו שומר על קשר רציף עם הוריו ומתמקד בקידום חייו האישיים. הנאשם השלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. עם סיום לימודיו למד במשך שנה וחצי במכינה קדם צבאית, ולאחר מכן התגייס לשירות קרבי כלוחם. במהלך שירותו נפצע באירוע מבצעי, השתקם והתעקש להמשיך ולשרת כלוחם, ואף השתתף בלחימה באירועי השבעה באוקטובר ובמלחמת "חרבות ברזל". לדבריו, הוא נמצא כעת בהליך מול משרד הביטחון לצורך הכרה בפציעותיו לפני ותוך כדי הלחימה. מאז שחרורו משירות סדיר, הוא משרת באופן רציף במילואים במסגרת צו 8, וציין שהוא מעוניין להמשיך בשירות קבע למשך תקופה קצרה. עוד מסר הנאשם שמגיל צעיר עבד בעבודות מזדמנות על מנת לכלכל את עצמו.

8. אשר לביצוע העבירות- הנאשם מסר שפעל באימפולסיביות ומתוך הגנה עצמית, ללא כל תכנון מוקדם, ומדובר באירוע מזדמן. שירות המבחן ציין שהנאשם הביע חרטה על מעשיו, הפגין אמפתיה ראשונית כלפי המתלון, הכיר בחומרת מעשיו והודה כי נהג באופן אלים ופוגעני. עם זאת, שירות המבחן התרשם שהוא מתקשה להעמיק בבחינת מניעיו לביצוע העבירה, להערכתם בשל קושי להשלים עם העובדה שהתנהגותו אינה תואמת את ערכיו.

9. שירות המבחן ציין גורמי סיכוי להימנעות מביצוע עבירות נוספות: גילו הצעיר; גדילתו בנסיבות חיים מורכבות והצלחתו לסיים 12 שנות לימוד ושירות צבאי מלא חרף נסיבות אלו; בעל כוחות ויכולות גבוהים להתמיד במישורי החיים השונים ולהצליח בכל התחומים; משפחתו המורחבת מהווה עבורו תמיכה ויציבות וכך גם אחיו הקטנים; הוא נעדר עבר פלילי; אין התרשמות מדפוסי אלימות מושרשים; וניכר שמבטא חרטה על העבירה ומתבונן באופן ביקורתי על מעשיו. לצד זאת, צוינו גורמי סיכון: הנאשם מתקשה לערוך התבוננת על המניעים שהובילו לביצוע העבירה; התרשמות כי ביצועה של העבירה על רקע זוגי משקפת קושי בביסוס מערכות יחסים יציבות והתמודדות עם אתגרים וקשיים הנלווים להם. לבסוף, העריך שירות המבחן, כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצדו של הנאשם היא נמוכה, ומידת החומרה אם תישנה, הוערכה כנמוכה גם היא.

10. עוד צוין, כי הנאשם הביע נכונות להשתלב בטיפול במסגרת שירות המבחן, אשר יסייע לו להעמיק את הבנתו לגבי התנהגותו ולרכוש כלים להשתלבות תקינה בחברה. שירות המבחן סבר, כי השתתפות בטיפול קבוצתי בתחום הצעירים תוכל לסייע לו בהעמקה והכלה של החלקים הקשורים בעבירה ובבחינה מקרוב את מערכות יחסיו ואת חוויות העבר אשר ייתכן שטרם עובדו.

11. סופו של דבר, שירות המבחן המליץ על הטלת מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, לצד מאסר מותנה ופיצוי לנפגע העבירה. בנוסף, הומלץ על הטלת צו מבחן למשך שנה, במהלכו ישתלב הנאשם בטיפול במסגרת השירות.

12. בעקבות המלצת שירות המבחן, ועל מנת שהתמונה תהיה שלמה בבואו של בית המשפט לגזור את דינו של הנאשם, ומבלי שהדבר ילמד על העונש שייגזר על הנאשם בסופו של יום, התבקש הממונה על עבודות שירות להכין חוות דעת בעניינו. כמו כן, שירות המבחן התבקש להגיש תסקיר משלים.

13. ביום 4.5.25 הוגש התסקיר המשלים, אשר במסגרתו מסר הנאשם שכיום הוא מתגורר עם דודו ואינו בקשר עם הוריו. עוד הוא סיפר שבמהלך שירותו הסדיר נפגעה שמיעתו והוא מצוי בהליך הכרה מול משרד הביטחון, אך הוסיף שמפקדו לשעבר הציע לו אפשרות להמשיך את שירותו הצבאי בקבע ביחידה חדשה כאחראי בתחום מחלקת נהגים, והוא ביטא רצון להמשיך שירותו הצבאי, שלדבריו מהווה עבורו הליך שיקומי. הוא תיאר חשש שאם יוטל עליו מאסר בפועל או מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, הוא לא יוכל להמשיך בתפקיד החדש שהוצע לו. כמו כן, במסמך שמסר לשירות המבחן וחתום על ידי סרן קצין אגף מטה, נכתב כי הטלת עונש כאמור על הנאשם תפגע ביכולת לגייסו לקבע. עורך המכתב ציין, כי בשל תפקידו הייחודי וכישוריו, הוא מעוניין לגייסו לשירות קבע ובטוח שהנאשם יתרום רבות. נוסף על כך, בשיחת טלפונית עם מפקדו לשעבר של הנאשם, הוא מסר שהתרשם מהנאשם כמי שמסוגל להצליח להשתלב בצורה מיטבית בתפקידו החדש, וכי הוא רואה בו מועמד רציני בעל מוטיבציה גבוהה ויכולות.

14. שירות המבחן סבר, כי על רקע קשיים וחוסר יציבות בילדותו ועל רקע התמודדות עם מורכבויות משפחתיות גם כיום, שירותו הצבאי של הנאשם מהווה עבורו גורם שיקומי הן ברמה התפקודית,

העלאת הביטחון ושיפור הדימוי העצמי, והן מהווה עבורו רשת תמיכה אישית. על כן, שירות המבחן סבר שהמשך שירות צבאי משמעותי עשוי להוות גורם מפחית סיכון להישנות עבירות בעתיד. לאור האמור, ונוכח ההתרשמות ממוטיבציה גבוהה לשינוי ומשיתוף פעולה עם שירות המבחן, שירות המבחן המליץ על הטלת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב של 350 שעות, וזאת על מנת שלא לפגוע באפשרות התעסוקתית שתוארה.

15. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 18.6.25 עולה, כי הנאשם נמצא מתאים לעבודת שירות.

תסקיר נפגע העבירה

16. מתסקיר נפגע העבירה בעניינו של המתלון מיום 29.12.24 עולה, כי מדובר בצעיר בן 22 שנים, רווק, שסיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. שירות המבחן התרשם שהוא נמנע מהגעה לדיונים בבית המשפט מתוך חשש להצפה רגשית שתשתק אותו. במהלך עדותו בבית המשפט חווה בלבול וקושי להתבטא, והימנעותו ממגע עם האירוע מעידה על קושי בעיבוד הטראומה המורכבת שעבר. פגיעת הנאשמים בו גרמה לרגסיה משמעותית בחייו ובחיי משפחתו, לרבות מעבר מקום מגורים, הידרדרות כלכלית וחובות כבדים. טרם הפגיעה, בשל התדרדרות מצבה הרפואי של אמו, היה המתלון המפרנס העיקרי בבית וכתוצאה מהפגיעה לא עבד תקופה ממושכת.

17. ביחס לאירוע עצמו, מסר המתלון שהכיר את הנאשמים היכרות שטחית. ביום האירוע הם ביקשו ממנו להיכנס למחסן, והוא חש פחד ממשי לנוכח תחושת פגיעותו וחוסר יכולתו להגן על עצמו. בעת הפגיעה חש אימה, חוסר אונים, כאב עז משבירת לסתו ופחד ממשי לחייו. שירות המבחן התרשם כי המתלון חשד שבכוונת הנאשמים לפגוע בו פגיעה קשה שעלולה להמיתו או לגרום לו למום. כתוצאה מהפגיעה המתלון אושפז, נותח ועבר שיקום ממושך, וסבל במהלכו מכאבים, מקושי בדיבור ובאכילה, ומירידה במשקל. מתוך חשש לפגיעה נוספת, הסתגר בביתו במשך שמונה חודשים ואף עבר להתגורר באילת בצל החשש שיפגעו בו או בבני משפחתו.

18. המתלון טרם חזר לתפקודו הקודם, וסובל מאובדן תחושה בפה וחוסר שליטה בשפתיים. מסיכום רפואי עולה, כי עבר שברים דו צדדיים בלסת- שבר פתוח משמאל ושבר סגור מימין. הוא עבר ניתוח תיקון. בנוסף, הוא מתמודד עם חרדות, נדודי שינה וקיבל הפניה לטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי. שירות המבחן התרשם, כי המתלון חווה שינוי קיצוני באורח חייו, ממי שניהל חיים פעילים, בריאים ויציבים, לאדם הסובל מחרדות קשות, חוסר ביטחון, ותחושת חוסר מוגנות מתמדת. פגיעה זו ערערה את תחושת המסוגלות האישית שלו. בתחום התעסוקתי, המתלון עבד באופן יציב טרם הפגיעה, אך מאז הוא אינו מצליח לשוב לעבודה באופן מלא, דבר שגרר חובות רבים וחוסר יכולת לפרנס את משפחתו והגביר את תחושת חוסר היציבות. לפגיעה גם השלכות רגשיות הניכרות אצל המתלון. הוא סובל מתסמינים פוסט טראומטיים, לרבות התקפי זעם, נדודי שינה, חלומות קשים, חרדה, חוסר שקט ומחשבות טורדניות. מאז הפגיעה הוא מתנהל בחשדנות

כלפי סביבתו ואינו חש עוד נינוחות וביטחון. חוויית הפחד והאימה הפכה לחלק בלתי נפרד מחייו.
19. עוד ציין שירות המבחן, כי הפגיעה השפיעה גם על עולמו הרוחני, תחושת האכזבה מחוסר ההגנה שחוזה המתלונן ערערה את אמונתו הדתית, שהיוותה חלק מרכזי בזהותו. בנוסף, המעבר הכפוי לעיר רחוקה הרחיק אותו ממעגלי התמיכה המשמעותיים בחייו, והותיר אותו מבודד בתקופה קריטית. אף דימויו העצמי של המתלונן נפגע. תחושת הפגיעות והשבר השפיעו על תפיסת ערכו העצמי ותדמיתו הגברית. למרות שהופנה לטיפול נפשי, המתלונן טרם החל בתהליך, בשל עיסוקו במצבו הרפואי והחשש מהתמודדות רגשית שעלולה לערער את תחושת השליטה השברירית שלו. להערכת שירות המבחן, המתלונן מתקשה לנתב כוחות לטיפול מתוך חשש מהצפה רגשית שמגע בתכנים כואבים עלול לעורר, ומערעור תחושת השליטה השברירית אותה הוא מנסה לייצר בחייו.

20. לאור האמור, שירות המבחן סבור כי יש להטיל על הנאשמים תשלום פיצוי כספי משמעותי למתלונן, כחלק מהכרה בהשלכות החמורות של הפגיעה בו, ולהקל בכך על תהליך שיקומו.

ראיות לעונש

21. ב"כ המאשימה הפנה לתסקיר נפגע העבירה.

22. ב"כ הנאשם הגיש אסופת מסמכים (נ/1-9), הכוללים בעיקרם מסמכים רפואיים הנוגעים לפציעתו של הנאשם במהלך אירוע מבצעי בעת שירותו הצבאי; המלצות מטעמו של סרן אריאל זגלמן, אשר פיקד על הנאשם בצה"ל ותיאר אותו כחייל ממושמע, משימתי, ערכי וציוני שנלחם לשרת כלוחם חרף קשיים שעבר בחייו; המלצה מטעמו של אלון בניהו, מנהל חינוכי במכינה הקדם צבאית "מכינת משכיות" בה שהה הנאשם, אשר תיאר אותו כמי שבא מרקע מורכב אך עשה דרך מרשימה, הגם שעברו רודף אחריו והוא נדרש להילחם להישאר בדרך הישר; חוות דעת מטעמה של תהלה שטרנברג, יועצת בישיבת "אהבת חיים" אליה הגיע הנאשם בכיתה י', אשר תיארה כי הוא מגיע מרקע מורכב והתמודד עם קשיים משפחתיים ורגשיים, ואף שלא תמיד בחר את דרך ההתמודדות שלו בחכמה, יש בו האומץ והנכונות לבחון את בחירותיו ולכוון את עצמו למסלול הנכון; וכן תעודות הוקרה על תרומתו במסגרת שירותו הצבאי, בין היתר, במלחמת "חרבות ברזל", ועל רצונו של צה"ל לגייסו לשירות קבע במסגרת חטיבת "חשמונאים".

טיעוני הצדדים לעונש

23. ב"כ המאשימה טענה, כי מעשיו של הנאשם, שקדם להם תכנון, התבטאו באלימות קשה ובבריונות, עת ניסה לגרור את המתלונן למחסן, תוך הפעלת כוח מתמשך, על אף ניסיונותיו להפסיק את האלימות. כל זאת כאשר הנאשם הוא בגיר וחייל במדים. היא התייחסה לתסקיר נפגע העבירה וצינה, כי האירוע גרם למתלונן נזקים פיזיים ונפשיים משמעותיים, אילץ אותו לעזוב את מקום מגוריו ופגע ביכולתו לעבוד.

24. אשר למדיניות הענישה הנוהגת- ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה, וטענה כי עולה ממנה ומנסיבות ביצוע העבירה, כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם צריך לנוע בין 24 ל-48

חודשי מאסר בפועל. לדבריה, אף שהנאשם נעדר עבר פלילי ושירת בצה"ל, נסיבות אלו אינן מצדיקות חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם. כמו כן, היא טענה שתסקיר שירות המבחן לא הצביע על הליך שיקום משמעותי. אשר על כן, ביקשה ב"כ המאשימה למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, ולהטיל עליו גם מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי למתלונן.

25. מנגד, טען ב"כ הנאשם, כי מדובר באירוע חד-פעמי ומצער שהנאשם מתחרט עליו. הוא הדגיש, כי הנאשם נעדר עבר פלילי, לקח אחריות למעשיו, ושיתף פעולה עם שירות המבחן, שקבע כי מסוכנותו נמוכה והוא אינו זקוק להליך שיקומי. כמו כן, נטען כי כתב האישום המתוקן אינו כולל נסיבות מחמירות, ואין מקום להשוואה למקרים חמורים אחרים שהמאשימה הציגה. עוד נטען, כי הנאשם הוא חייל בודד שנפצע במהלך שירותו הצבאי ובכל זאת המשיך להילחם, מה שמעיד על אופיו הנורמטיבי ורצונו לתרום למדינה. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה והדגיש, כי מדובר באדם משוקם שעשה מעשה לא מתוכנן, הודה, ומאז שירת חודשים רבים במלחמה. לדבריו, הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות יגרע את הנאשם ממערך המילואים ולא יאפשר לו לחתום קבע בצבא. עוד טען, כי ניתן להכיר בשירות המילואים לצורך עונש של שעות שירות לתועלת הציבור, וכן להטיל פיצוי לטובת המתלונן.

26. הנאשם בדבריו האחרונים לבית המשפט מסר, כי הוא אינו בורח מאחריות למעשיו ומכיר בחומרת האירוע ובסבל שנגרם כתוצאה ממנו. הוא הביע צער עמוק, ציין כי שקוע במחשבות על מעשיו מאז ואינו מוצא מנוח למצפונו. לדבריו, הוא מעוניין לפגוש את המתלונן ולבקש את סליחתו. הנאשם הדגיש, כי שאיפתו העיקרית היא לשרת את המדינה במסגרת הצבא ולהמשיך לתרום לחברה. כמו כן, ציין כי הוא רוצה להתחתן, לבנות את עתידו ולהשאיר את האירוע מאחוריו (מהזמנה שהגיש הנאשם עולה, כי הוא מתעתד להתחתן ביום 9.7.25). הנאשם התחייב כי לא יחזור על מעשיו, ביקש הזדמנות להמשיך את חייו וביקש מבית המשפט שלא ימנע ממנו את האפשרות להמשיך בשירותו הצבאי.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

27. בהתאם לסעיף 40ב לחוק, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

28. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס העבירה שבה הורשע הנאשם כוללים את השמירה על שלמות גופו של אדם, ביטחונו, חייו ובריאותו. הפגיעה בערכים אלו מהווה אתגר לרשויות החוק והאכיפה, ופוגעת באופן ישיר בשמירה על הסדר הציבורי ועל רכוש הזולת. תופעה של אלימות פיזית כלפי נפגעי עבירה מחייבת, ככלל, ענישה מחמירה במטרה לעקור תופעות אלה מן

החברה.

29. בית המשפט העליון עמד לא אחת על התופעה של פתרון סכסוכים באמצעים אלימים וקבע, כי על בתי המשפט לסייע במלחמה בתופעה זו, וזאת כדי לעקרה מן השורש באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה.

30. לעניין זה יפים דברים שנאמרו בע"פ 8991/10 יעקב מכבי נ' מדינת ישראל (27.10.11):

"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות. יפים לכאן דברים שנקבעו בע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל (16.8.2007): 'רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה' (שם, פסקה 10; וראו גם: ע"פ 9630/09 זוהר נ' מדינת ישראל (20.7.2010); ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, פסקה 21 (10.11.2009))."

31. אשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות- הפסיקה מבחינה בין המקרים לפי הרקע או המניע לתקיפה, האמצעים שבהם נעשה שימוש לביצוע העבירה, הנזק שנגרם לנפגע העבירה וחומרת החבלות, וכן לפי חומרתה של הכוונה המקורית, התכנון המוקדם או היעדרם. קיים מנעד רחב מאוד של עונשים הנעים בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד למספר דו סיפורי של חודשי מאסר בפועל. על פי רוב, ענישה זו כוללת מאסר בפועל גם במקרים בהם מדובר בנאשמים נעדרים עבר פלילי (ראו: רע"פ 5655/13 עמרם נ' מדינת ישראל (20.11.14); ע"פ (מחוזי ת"א) 53005-10-18 אבנר אבישר נ' מדינת ישראל (26.10.20); והדבר תלוי, כאמור, בנסיבות ביצוע העבירה, כפי שמפורט להלן:

א. בע"פ 8897/20 גיא סקנדריון נ' מדינת ישראל (6.5.21), נדון עניינו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם הצטייד באמצעי הסוואה ובכלי תקיפה וחבט במתלונן מספר פעמים בחוזקה באמצעות אלה טלסקופית וכן הכה אותו באגרופים, הצמיד לו שוקר חשמלי לראשו וגרם לו כאבים חזקים וחבלות חמורות שהצריכו אשפוז בבית החולים. נקבע מתחם ענישה הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר, והושתו על הנאשם 20 חודשי מאסר ופיצוי לנפגע העבירה על סך 10,000 ₪. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה.

ב. בע"פ 767/20 סיסאי זכרייז נ' מדינת ישראל (5.11.20), נדון עניינו של מי שהורשע, על

יסוד הודאתו בהסדר טיעון, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין הנאשם למתלונן היתה היכרות מוקדמת וסכסוך קודם. בערב האירוע נמצאו השניים באותה מסעדה, ובין השניים התפתחה קטטה במהלכה תקף הנאשם את המתלונן באמצעות אבן מספר פעמים בראשו ובפניו, ונמלט מהמקום. המתלונן נחבל בצורה קשה בראשו, ובין היתר, הורדם והונשם ונזקק לטיפול רפואי ואשפוז. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו עונש של 32 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. הערעור על חומרת העונש נדחה.

ג. בע"פ 3776/20 **נאיל עבד אל קאדר נ' מדינת ישראל** (13.8.20), נדון עניינו של מי שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, בשתי עבירות של חבלה בנסיבות מחמירות. המערער תקף את שני המתלוננים במכות אגרופ ובשתי מכות אלה על ראשם. בית המשפט המחוזי הטיל עליו עונש של 33 חודשי מאסר בפועל, אף שהוא נעדר עבר פלילי. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ד. בע"פ 4678/18 **פבל אנופרייב נ' מדינת ישראל** (23.1.19), נדון עניינו של מי שהורשע, על יסוד הודאתו בהסדר טיעון, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. המערער ואחרים נסעו ברכב בדרך בה נסע אותה עת המתלונן ברכבו, ובשלב מסוים כמעט התנגשו ביניהם שני הרכבים. זמן קצר לאחר מכן, כאשר הגיעו שני הרכבים לרמזור, ירד המתלונן מרכבו, ניגש לרכבו של המערער והאחרים ושאל את האחר שנהג ברכב לפרש נהיגתו. בתגובה לכך יצא המערער מהרכב והכה את המתלונן בפניו, כתוצאה מכך נגרם לו שבר בארובת העין. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצות בעבודות שירות ל-24 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ה. בע"פ 9147/17 **חודיפה אבו עביד נ' מדינת ישראל** (20.9.18), נדון עניינו של נאשם שהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם ואחרים הכו את המתלונן ששכב על הקרקע. הנאשם שלף חפץ חד, דקר את המתלונן וגרם לחתך עמוק בפניו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר והשית עליו 12 חודשי מאסר בפועל ופיצוי למתלונן על סך 5,000 ₪. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון על חומרת העונש מטעם הנאשם התקבל עקב הליך שיקומי מתקדם שהצדיק את הסטייה ממתחם העונש ההולם. עונשו הועמד על מאסר של 6 חודשים לריצוי בעבודות שירותי וכן מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן על סך 5,000 ₪.

ו. בע"פ 1892/15 **אימן אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** (31.5.15), נדון עניינם של נאשמים שהורשעו על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשמים נטלו מקל והכו יחדיו את המתלונן בכל חלקי גופו. כתוצאה מכך

נגרמו למתלון פצע בקרקפת, שבר בעצם הזיגומה, שברים בשוק הרגל השמאלית ובשורש שתי כפות הידיים ושפשופים בידיו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 14 ל-24 חודשי מאסר והשית על הנאשמים 14 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון על חומרת העונש נדחה.

ז. בת"פ 61583-06-23 (מחוזי-ים) **מדינת ישראל נ' נפתלי האמער** (3.6.24), נדון עניינו של מי שהורשע, על פי הודאתו, בעבירה של חבלה חמורה. הנאשם תקף את המתלון בכך שבעט בראשו בחוזקה, כך שראשו הוטח בחומה שהייתה מימינו, ובמקביל קילל אותו באומרו כי הוא ערבי מסריח אשר יוצא עם יהודיות. הנאשם סבר כי מי שהייתה בעבר בת זוגו ניהל קשר רומנטי עם המתלון. כתוצאה מהמעשה, המתלון איבד את הכרתו ונגרמו לו חבלות חמורות בראשו, הוא נאלץ לעבור ניתוח ושהה באשפוז כשבוע ימים. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-32 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי, צו מבחן ופיצוי למתלון בסך 18,000 ₪.

ח. בת"פ (מחוזי חיפה) 3713-02-22 **מדינת ישראל נ' ב' ב'** (20.2.24), נדון ענינם של שני נאשמים אשר הורשעו על פי הודאתם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשמים ואחר התווכחו עם המתלון בפארק ציבורי בשעת לילה, ולאחר שזה קילל אותם, נאשם 1 דחף את המתלון והכה אותו באמצעות אגרוף בפניו. נאשם 2 הפיל את המתלון ארצה והכה אותו באמצעות אגרופים בפניו תוך שהוא רוכן מעליו, ובעט באזור גבו ובראשו. נאשם 1 בעט בו באזור בטנו ופניו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 9 ל-18 חודשי מאסר בפועל. הצדדים הסכימו כי מוצדק לחרוג לקולה מהמתחם משיקולי שיקום. על נאשם 1 גזר עונש של 250 שעות שירות לתועלת הציבור, מאסר על תנאי, התחייבות להימנע מביצוע עבירות בסך 5,000 ₪ ופיצוי למתלון בסך 4,000 ₪. על נאשם 2, שהיה קטין בעת ביצוע העבירות, נגזר גם כן עונש של 250 שעות לתועלת הציבור, צו מבחן למשל שנה, התחייבות להימנע מעבירה בסך 5,000 ₪ ופיצוי למתלון בסך 4,000 ₪.

ט. בת"פ (מחוזי ת"א) 34635-11-22 **מדינת ישראל נ' אריה גרינפלד** (7.1.24), נדון עניינו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. הנאשם והמתלון, שהיו בנסיעה, עצרו בצד כדי להחליף פרטים, ונתגלע סכסוך ביניהם במסגרתו הכה המתלון באגרופו את הנאשם. בתגובה לכך הכה הנאשם את המתלון מספר פעמים בחוזקה באמצעות הקסדה שחבש. למתלון נגרמו חבלות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וכן פיצוי למתלון על סך 20,000 ₪.

י. בת"פ (מחוזי באר שבע) 11408-02-22 **מדינת ישראל נ' פטריק פרגין** (11.1.24), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. במהלך אירוע חברתי בדירה, הנאשם דחף את המתלונן, שבתגובה דחף את הנאשם והפילו ארצה. הנאשם ואחר תקפו את המתלונן באגרופים עד שהוא נפל כתוצאה מהחבטה של אחד מהם, ובהמשך הצליח לקום ולברוח. נגרמו למתלונן מספר שברים באזור רצפת ארובת עין שמאל ובקיר מדיאלי הקדמי וכן שברים בסינוס השמאלי ובעצמות האף מלווים בשטף דם, הוא אושפז למספר ימים ונדרש לעבור ניתוח בארובת העין. בית המשפט אימץ את מתחם הענישה שהוסכם בין הצדדים בהסדר הטיעון לפיו יוטל עונש מאסר בפועל שיכול להיות מרוצה בעבודות שירות, אך ציין כי אלמלא כן היה מקום לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם נגזר עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי בסך ₪ 4,500 למתלונן.

יא. בת"פ (שלום נתניה) 52447-10-21 **מדינת ישראל נ' דוד דרעי** (21.5.23), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה. הנאשם והמתלונן התווכחו ודחפו אחד את השני, והנאשם תקף את המתלונן בכך שהכה בו באגרופ בפניו והפיל אותו על גדר. הנאשם שב ודחף את המתלונן והכה בו בשני אגרופים. למתלונן נגרמו חבלות בדמות שברים בעצמות הפנים והמטומה בלחי שמאל שבעטיין נזקק לטיפול רפואי. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשים שניתן לרצות בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם עונש של ארבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי בסך ₪ 5,000 למתלונן.

יב. בת"פ (שלום רח') 38479-10-22 **מדינת ישראל נ' VITOM VANDELS** (17.4.24), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה חמורה. הנאשם אחז בחולצתו של המתלונן באזור הצוואר והכה אותו באזור הלסת בחלק השמאלי של פניו, גרר אותו והכה אותו במכת אגרופ בגבו, וחנק אותו באמצעות ידיו. נגרמו למתלונן שבר בלסת התחתונה ותזוזה של מפרק הלסת והוא נזקק לטיפול רפואי של קיבוע בין לסתי עם ברגים תחת הרדמה כללית. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם עונש של 11 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי בסך ₪ 2,500 למתלונן.

32. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה- שקלתי, כי מדובר במעשה אלים וחמור. הנאשמים תקפו את המתלונן, שלא עשה להם דבר והלך לתומו למקום עבודתו, ללא כל הצדקה, ואך בשל חשדו של הנאשם כי המתלונן התחיל עם בת זוגו. הנאשמים התנפלו על המתלונן, דחפו אותו וחסמו את דרכו כדי למנוע ממנו להימלט. הנאשם הכה באגרופו את פניו של המתלונן, גרם לו לדימום ולשני שברים בלסת, וניסה לתת לו אגרופ נוסף, אך המתלונן הצליח לחמוק. נאשם 2 חטף את מכשיר הטלפון של המתלונן מידו על מנת למנוע ממנו לברוח, תפס אותו בצווארו והחזיק בחולצתו עד שזו נקרעה. לאחר האירוע, הנאשמים הלכו מן המקום בלי להגיש למתלונן עמוד 10

עזרה כלשהי.

33. לענין חלקו היחסי של כל אחד מהנאשמים- חלקו של הנאשם משמעותי יותר, שכן הוא זה שהכה באגרופו בפניו של המתלונן וגם לפציעתו, וכן ניסה לתת לו אגרופ נוסף. עם זאת, אין להמעיט בחלקו של נאשם 2 אשר משך את המתלונן לכיוון המחסן, חטף את מכשיר הטלפון שלו מידו וסירב להחזירו על מנת למנוע ממנו לברוח, החזיק בצווארו וגרם לקרע בחולצתו.

34. עוד שקלתי, כי למתלונן נגרמו נזקים לא פשוטים כתוצאה מהעבירה, כפי שעולה מעובדות כתב האישום המתוקן וכן מתסקיר נפגע העבירה שהוגש בעניינו. האגרופ שהכה אותו הנאשם גרם למתלונן לשני שברים בלסת, והוא נאלץ לעבור ניתוח, אושפז למשך חמישה ימים ושחרר כשהוא אינו יכול לפתוח את פיו ולאכול מוצקים. כמו כן, השיקום מפציעתו היה ממושך, הוא סבל במהלכו מכאבים, מקושי בדיבור ובאכילה ומירידה במשקל. הוא עודנו סובל מאובדן תחושה בפה וחוסר שליטה בשפתיים, ומתמודד עם כאבים יומיים, טיפולים רפואיים ושימוש במשככי כאבים. נוסף על כך, נגרמו לו גם נזקים נפשיים, חברתיים וכלכליים משמעותיים. הוא הסתגר בביתו במשך שמונה חודשים מתוך חשש לפגיעה נוספת, עבר להתגורר באילת בצל החשש שיפגעו בו, ולא עבד תקופה ממושכת, כאשר הוא המפרנס העיקרי בבית. הוא סובל מתסמינים פוסט טראומטיים לרבות התקפי זעם, נדודי שינה, חלומות קשים, חרדה, חוסר שקט ומחשבות טורדניות, מתנהל בחשדנות כלפי סביבתו ואינו חש עוד נינוחות וביטחון, כשחווית הפחד והאימה הפכה לחלק בלתי נפרד מחייו. המתלונן תואר בתסקיר נפגע העבירה כמי שהפך מאדם שניהל חיים פעילים, בריאים ויציבים, לאדם הסובל מחרדות קשות, חוסר ביטחון ותחושת חוסר מוגנות מתמדת. בכל הנוגע לנזק שהיה צפוי כתוצאה מהעבירה, חומרת הפציעה מלמדת על עוצמת האגרופ שניתן ועל כך שאילו פגע בו גם האגרופ הנוסף, הנזק עלול היה להיות קשה אף יותר.

35. מנגד, ומבלי להקל ראש בחומרת הנזק שנגרם למתלונן, האשמים לא הצטיידו בנשק קר, והפגיעה נגרמה מאגרופ אחד לפנים, שלמרבה הצער תוצאתו היתה קשה, כאמור. הנסיבות המחמירות שביסוד העבירה בה הורשע הנאשם, אינן קשורות בפעולות הפיזיות של הנאשמים או בכוונתם, אלא בכך שהחבלה החמורה נגרמה כאשר הם פעלו בצוותא. מכאן, שאין מדובר באשם בעוצמה גבוהה, ואף הפגיעה בערכים המוגנים אינה בעוצמה מירבית.

36. לאחר שבחנתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות שלפניי, את נסיבות ביצוע העבירה, ואת מדיניות הענישה הנהוגה, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם את העבירה שלפניי, נע בין 9 ל- 30 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים הכוללים פיצוי משמעותי למתלונן.

העונש המתאים

37. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה- לקולה שקלתי, כי הנאשם בחור צעיר בן 22, עבר

את העבירה לפני למעלה משנתיים בהם לא היה מעורב באירועים נוספים, הוא נעדר עבר פלילי, לקח אחריות למעשיו, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון, לאחר שכתב האישום תוקן בעקבות עדות המתלונן, וחסך זמן שיפוטי. כמו כן, שקלתי לקולה את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם כפי אלה עולות מתסקיר שירות המבחן. בנוסף, נתתי משקל לכך שהנאשם תרם לחברה ומעוניין להמשיך לעשות זאת, לאחר שהשלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות, הוא למד במשך שנה וחצי במכינה קדם צבאית, ולאחר מכן התגייס לשירות קרבי כלוחם, וזאת למרות נסיבות חייו הלא פשוטות והיותו חייל בודד. אף שנפצע באירוע מבצעי, הוא השתקם, והשתתף בלחימה באירועי השבעה באוקטובר ובמלחמת "חרבות ברזל" וכיום משרת במילואים, ומעוניין להמשיך לתרום עוד במסגרת שירות קבע. כפי שהתרשם שירות המבחן, יש בכך גם כדי ללמד על כוחותיו ויכולותיו הגבוהות להתמיד במישורי החיים השונים, וכן לא הייתה לגביו התרשמות מדפוסי אלימות מושרשים. נוסף על כך, הנאשם עומד להינשא מחר ולהקים משפחה. 38. לחומרה שקלתי, כי חרף התרשמות שירות המבחן שהנאשם הפגין אמפתיה ראשונית כלפי המתלונן, הביע חרטה והודה שנהג באופן אלים ופוגעני, ישנה התרשמות מכך שהוא מתקשה להעמיק בבחינת מניעיו לביצוע העבירה.

39. עם זאת, בתסקיר המשלים ציין שירות המבחן, שהמשך שירות צבאי משמעותי, כפי ששרת הנאשם מאז ביצוע העבירה, עשוי להוות גורם מפחית סיכון להישנות עבירות בעתיד, בנוסף למוטיבציה גבוהה לשינוי ולשיתוף הפעולה עם שירות המבחן. כל אלה הובילו את שירות המבחן לשנות מהמלצתו הקודמת ולהמליץ על הטלת עונש של שירות לתועלת הציבור וכלל לא הומלץ על המשך טיפול במסגרתו.

40. לאחר שבחנתי את מכלול נסיבות העבירה לצד נסיבות האישיות של הנאשם - ובראשן הכיוון השיקומי החיובי שבו הוא מצוי, האפשרות שישתלב בשירות קבע, שתסוכל אם יוטל עליו עונש מאסר גם לו בדרך של עבודות שירות - אני סבורה, כי יש מקום לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם, בהתאם לסעיף 40ד לחוק, להימנע מהטלת עונש של מאסר מאחורי סורג ובריא או בדרך של עבודות שירות ולאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה.

41. התרשמתי, כי המעשה שביצע הנאשם הוא חריג ואינו מייצג את התנהגותו ואורחות חייו. שירות המבחן ציין, כי שירותו הצבאי של הנאשם מהווה עבורו גורם שיקומי הן ברמה התפקודית, והן מהווה עבורו רשת תמיכה אישית, ועל כן יש חשיבות שיתמיד בדרך בה בחר. מעבר לכך, גם האינטרס הציבורי יצא נשכר, כאשר הנאשם ישולב בשירות קבע, בשל תפקידו הייחודי וכישוריו, וימשיך בהגנה על ביטחון המדינה ואזרחיה כלוחם. דומה, כי טעמים אלה לצד הטעמים שצוינו, כאמור לעיל, מצביעים על כך שקיים בעניינו של הנאשם "סיכוי של ממש שישתקם" כאמור בסעיף 40ד(א) לחוק (ע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.18)).

42. בטרם חתימה, אני רואה לנכון לפנות אל המתלונן ולהדגיש לפניו, כי הנזק שגרם לו הנאשם לא נעלם מעיני בית המשפט, ואין בבחירה במסלול שיקומי כדי להפחית ולו במעט מחומרת מעשיו של הנאשם, שהותיר אותו חבול ועזב את המקום מבלי להושיט לו עזרה, גרם לו לכאב ולנזק פיזי שהצריך טיפול רפואי משמעותי, והסיט את חייו מסלולם. בית המשפט גם ער למצבו הנפשי של

המתלונן, מצב אשר אין להקל בו ראש. עם זאת, אני תקווה שעם סיום הליך זה, המתלונן ימצא את הכוחות לעבור הליך טיפולי, והפיצוי שיפסק יסייע לו בכך.
43. אשר על כן, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים, כדלקמן:

- א. 10 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום על כל עבירת אלימות מסוג פשע.
ב. 3 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מהיום על כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ג. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 350 שעות בהתאם לתוכנית שיכין שירות המבחן בתוך 45 יום מהיום, ללא צורך בדיון נוסף. הנאשם מזהר, כי אם לא יבצע את שעות השירות לתועלת הציבור במלואן, ניתן יהיה להפקיע את הצו ולהטיל עליו כל עונש.

ד. פיצוי למתלונן בסך 18,000 ₪. הפיצוי ישולם בשמונה עשר תשלומים שווים ורצופים החל מיום 15.9.25 ובכל ה-15 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ב תמוז תשפ"ה, 08 יולי 2025, בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם.